

Zo werken we samen in Regio Amersfoort

Welkom in de regio

De gemeenten in Regio Amersfoort werken al ruim 50 jaar samen. In die tijd is de samenwerking meegegroeid met nieuwe opgaven, nieuwe werkwijzen en nieuwe bestuurders. Veel afspraken zijn in de praktijk ontstaan en niet allemaal formeel vastgelegd. Deze notitie is daarom vooral bedoeld als **praktische wegwijzer**: hoe werken we samen, wie heeft welke rol en welke werkafspraken hanteren we?

1. Een flexibele samenwerking

Regio Amersfoort is het samenwerkingsverband van de zeven Utrechtse gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest en Woudenberg. Ook andere gemeenten en organisaties doen op onderdelen mee als dat meerwaarde heeft. Zo participeren Barneveld en Nijkerk vanuit Regio Foodvalley op onderdelen en werkt Eemnes op onderdelen samen met Regio Gooi en Vechtstreek.

De samenwerking is gebaseerd op een Bestuursconvenant en niet op een gemeenschappelijke regeling. Iedere gemeente blijft dus volledig zelfstandig. Besluiten worden genomen door de colleges of gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

Voor deze vorm is in 2009 bewust gekozen. Zo kunnen gemeenten flexibel samenwerken: niet iedere gemeente hoeft aan ieder onderwerp deel te nemen en ook de samenstelling van de samenwerking kan per opgave verschillen. De Strategische Agenda geeft richting aan de onderwerpen waarop we samenwerken. Per onderwerp bekijken we welke partijen nodig zijn om het doel te bereiken. De basisgedachte is simpel: we werken samen omdat we samen sterker staan.

Wie doet wat?

De samenwerking is georganiseerd in een aantal bestuurlijke en ambtelijke overleggen, ondersteund door Bureau Regio Amersfoort.

- **BORA: bestuurlijke regie op de samenwerking**

In het Bestuurlijk Overleg Regio Amersfoort (BORA) komt de bestuurlijke regie op de regionale samenwerking samen. Elk college is hierin vertegenwoordigd. De burgemeester van Amersfoort is voorzitter van de regio en van het BORA. De andere gemeenten worden in de praktijk vertegenwoordigd door hun burgemeester; namens Amersfoort neemt de wethouder regionale samenwerking deel. Binnen het BORA zijn de regionale portefeuilles verdeeld. De portefeuillehouders zijn bestuurlijk verantwoordelijk voor hun onderwerp en zitten het bijbehorende Bestuurlijk Overleg voor. Zo komt de voortgang op de verschillende regionale dossiers samen in het BORA.

- **ARG: ambtelijke verbinding**

De Ambtelijke Regiegroep (ARG) bestaat uit de gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten. Zij verbinden de regionale samenwerking met de gemeentelijke organisaties en

zorgen voor de ambtelijke voorbereiding en uitvoering van de Strategische Agenda. Ook bewaken zij dat er binnen hun organisaties voldoende capaciteit beschikbaar is. Regionale samenwerking vraagt immers niet alleen bestuurlijke aandacht, maar ook ambtelijke inzet.

- **BO en AO: samenwerking op de inhoud**

Voor de verschillende regionale onderwerpen zijn er Bestuurlijke Overleggen (BO's), waarin de verantwoordelijke portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten samenwerken. De regionale portefeuillehouder uit het BORA is voorzitter. De inhoudelijke voorbereiding vindt plaats in de bijbehorende Ambtelijke Overleggen (AO's), waarin de betrokken gemeenten inhoud, agenda en stukken afstemmen. Bij grotere regionale trajecten kan een andere werkwijze nodig zijn; daarover worden dan aparte afspraken gemaakt.

- **Bureau Regio Amersfoort**

Bureau Regio Amersfoort ondersteunt en faciliteert de samenwerking. Het is een klein, zelfstandig bureau dat organisatorisch is ondergebracht bij de gemeente Amersfoort. Het bureau organiseert de regionale overleggen, ondersteunt bestuurders en ambtenaren en zorgt voor samenhang en regionale afstemming. De strategisch adviseurs van Bureau Regio Amersfoort zijn secretaris van de ambtelijke en bestuurlijke overleggen. De regiosecretaris/directeur is secretaris van de regio, de ARG en het BORA en geeft leiding aan het bureau.

2. Regiodagen: samen op één dag

Eens per zes weken, met uitzondering van de vakantieperiode, is er een Regiodag voor het fysiek domein en een voor het sociaal domein. Op die dag worden zoveel mogelijk regionale bestuurlijke overleggen gebundeld. Collegeleden houden hiervoor in principe acht donderdagen per jaar vrij.

De Regiodagen zijn meer dan een praktische manier om overleggen te organiseren. Ze bieden ook ruimte om elkaar te ontmoeten, verbindingen tussen onderwerpen te leggen en het regionale netwerk te onderhouden. Daarom is er een gezamenlijke lunch en kunnen op deze dagen ook extra overleggen of bijeenkomsten voor de colleges worden gepland.

De Regiodagen vinden afwisselend plaats in de gemeentehuizen van de deelnemende gemeenten. Ook de ARG en het griffiersoverleg vinden op deze dagen plaats. Het BORA vergadert op een ander moment, omdat de BORA-leden tijdens de Regiodagen de bestuurlijke overleggen voorzitten.

3. De stukken: zo loopt de voorbereiding

De voorbereiding van de bestuurlijke overleggen sluit zoveel mogelijk aan op de vergadercyclus van de colleges. Dit start doorgaans bij het ambtelijk overleg, dat doorgaans twee à drie weken voor het bestuurlijk overleg plaatsvindt. Ongeveer anderhalve week voor de Regiodag worden agenda's en stukken gepubliceerd op het besloten deel van de website van Regio Amersfoort. Gemeenten kunnen de stukken vervolgens agenderen voor de collegevergadering op de dinsdag voorafgaand aan de Regiodag. Zo kunnen ambtelijke en bestuurlijke advisering binnen de gemeenten tijdig op elkaar aansluiten. Vertrouwelijke stukken worden via een beveiligde omgeving gedeeld.

4. Communicatie en media

Bij regionale onderwerpen is de regionale portefeuillehouder uit het BORA bestuurlijk verantwoordelijk. De woordvoering loopt via de eigen gemeentelijke woordvoerder van die portefeuillehouder. Die stemt inhoud en boodschap af met Bureau Regio Amersfoort en de portefeuillehouder.

Bureau Regio Amersfoort ondersteunt de regionale communicatie en bereidt onder meer persberichten, persconferenties, interviews en andere perscontacten voor. Bureau Regio Amersfoort beheert ook het regionale mediabestand. Eenvoudige feitelijke persvragen kan Bureau Regio Amersfoort rechtstreeks beantwoorden; inhoudelijke of politiek-bestuurlijke vragen lopen via de woordvoerder van de regionale portefeuillehouder.

Regionale communicatie wordt centraal door Bureau Regio Amersfoort verspreid in de huisstijl van Regio Amersfoort. Uitgangspunt daarbij is één regionaal verhaal, met woordvoering die verbonden blijft aan de verantwoordelijke portefeuillehouder en de eigen gemeente.

5. Hoe deze samenwerking is ontstaan

De regionale samenwerking kent een lange geschiedenis. Op 22 januari 1969 werd het Gewest Eemland opgericht voor de bestuurlijke samenwerking tussen Amersfoort en omliggende gemeenten. Vanaf 1990 kreeg het Gewest de vorm van een gemeenschappelijke regeling. In de jaren daarna werden steeds meer uitvoerende taken ondergebracht bij het Gewest. De organisatie groeide daardoor sterk.

Tegelijkertijd verhuisden steeds meer regionale taken naar organisaties op provinciale of landelijke schaal, zoals de GGD, de veiligheidsregio en regionale uitvoeringsdiensten. Daardoor bleef vooral de bestuurlijke samenwerking over, naast enkele uitvoerende en facilitaire taken.

De gemeenschappelijke regeling werd steeds minder passend gevonden: de vorm was te weinig flexibel voor een samenwerking die juist flexibel moest kunnen meebewegen. Daarom werd het Gewest Eemland per 1 januari 2009 opgeheven. De uitvoerende taken werden ondergebracht bij het Servicebureau Gemeenten; voor de bestuurlijke samenwerking ontstond Regio Amersfoort. De vorm veranderde, de samenwerking bleef. Vanuit die flexibele basis werken de gemeenten sindsdien verder aan gezamenlijke regionale opgaven.

Tot slot

Regio Amersfoort is geen organisatie boven de gemeenten, maar een samenwerking van zelfstandige gemeenten. De structuur helpt om die samenwerking te organiseren. Deze afspraken geven houvast, maar goede regionale samenwerking draait uiteindelijk vooral om vertrouwen, elkaar kennen, afspraken nakomen en elkaar op tijd weten te vinden.

Gemeente Leusden

Gemeente Woudenberg